

Försvar av rättsstaten?

Av Jukka Kekkonen

En parlamentarisk poliskommitté överlämnade i juni ett omfattande (över 1000 sidor) betänkande till inrikesministern i Finland, Kaisa Raatikainen.

Kommittén behandlar särskilt i sitt betänkande polisens uppgifter, organisation, befogenheter, styrning av verksamheten, rekrytering och utbildning. Utgångspunkten för kommittén var att man ville utveckla polisverksamheten för att få den att bättre motsvara medborgarnas behov och samhälleliga krav. Kommittén utarbetade förslag till en ny polislag, en lag om specialskydd samt en lag om skydd för masskommunikation och personlig integritet. I det följande pekar jag kort på några av kommitténs centrala reformförslag.

Kommittén föreslår vissa organisatoriska reformer. Centralkriminalpolisen skall inlemmas i polisorganisationen på mellanförvaltningsnivå (länspolisen). Centralkriminalpolisens nuvarande chef Toivo Laento har redan hunnit påstå att reformen kan komma att försvåra undersökning av omfattande ekonomiska brott.

Lagen om masskommunikation och skydd för personlig integritet skall ge möjlighet för polisen att med särskilt domstolstillstånd idka avlyssning och övervakning med hjälp av tekniska apparater vid utredning av brott. Förslaget har väckt kritik och kommittén var inte heller enig i denna fråga. Många hävdar att polisen genom att använda terrorism och internationell brottslighet som täckmantel strävar till att utöka sina befogenheter.

Målet med lagen om specialskydd är att genom preventiva åtgärder garantera säkerheten för personer som är särskilt utsatta för internationella säkerhetsrisker.

Specialbefogenheterna skulle alltid begränsas i tid och rum. I praktiken skulle de tillämpas i samband med betydande internationella möten. Behovet av specialskydd har ifrågasatts. Många kritiker anser att polisen redan i dag har tillräckliga befogenheter. Andra menar att man bör fortsätta som tidigare och skilt för stora internationella möten lagstifta om särskilda polisbefogenheter (se härom Scheinin, *Retfærd* 32, 89 ss).

Sammanfattningsvis föreslår den parlamentariska poliskommittén åtgärder som skulle ge polisen betydligt utvidgade befogenheter. Dessa befogenheter motiveras – paradoxalt nog – med behovet av att försvara rättsstaten. Polisen söker sig en allt mer central ställning och roll i det finska samhället.